

ROZDZIAŁ 3. SPOSOBY I NARZĘDZIA WSPARCIA UCZNIÓW

CEL

Omówienie
sposobów i narzędzi
wsparcia uczniów w
kształceniu na odległość

Konsorcjum
IMONED

Rozdział 3. Sposoby i narzędzia wsparcia uczniów

Celem tego rozdziału jest omówienie sposobów i narzędzi wsparcia uczniów w kształceniu na odległość. Jednostka obejmuje wiedzę na temat:

- 1) Umiejętności identyfikacji potrzeb uczniów.
- 2) Wsparcia nauczycieli i uczniów w nauce na odległość.

3.1. Wsparcie nauczycieli i uczniów w nauczaniu zdalnym

Skuteczne uczenie się na odległość zależy od organizacji procesów, kompetencji uczestników, podziału obowiązków, odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyborów dydaktycznych i technologicznych, infrastruktury i jakości techniki i oprogramowania, które uczniowie i nauczyciele mają w domu i używają w procesie nauczania i uczenia się zdalnego. Zwiększa się więc odpowiedzialność nauczycieli i administracji szkolnej. Wielu nauczycieli potrzebuje zatem nie tylko wsparcia metodologicznego, ale także technologicznego [\[1\]](#).

Ważne jest także, aby pracownicy szkoły zidentyfikowali potrzeby uczniów w zakresie kształcenia na odległość, np. dostęp do sprzętu i Internetu. Uczniowie, którzy nie posiadają odpowiednich narzędzi koniecznych do uczestniczenia w lekcjach online, powinni niezwłocznie otrzymać pomoc materialną ze strony szkoły.

Kształcenie na odległość wymaga odpowiednich kompetencji cyfrowych. Przed podjęciem decyzji o organizacji kształcenia na odległość administracja szkoły musi ocenić kompetencje cyfrowe nauczycieli w następujących obszarach:

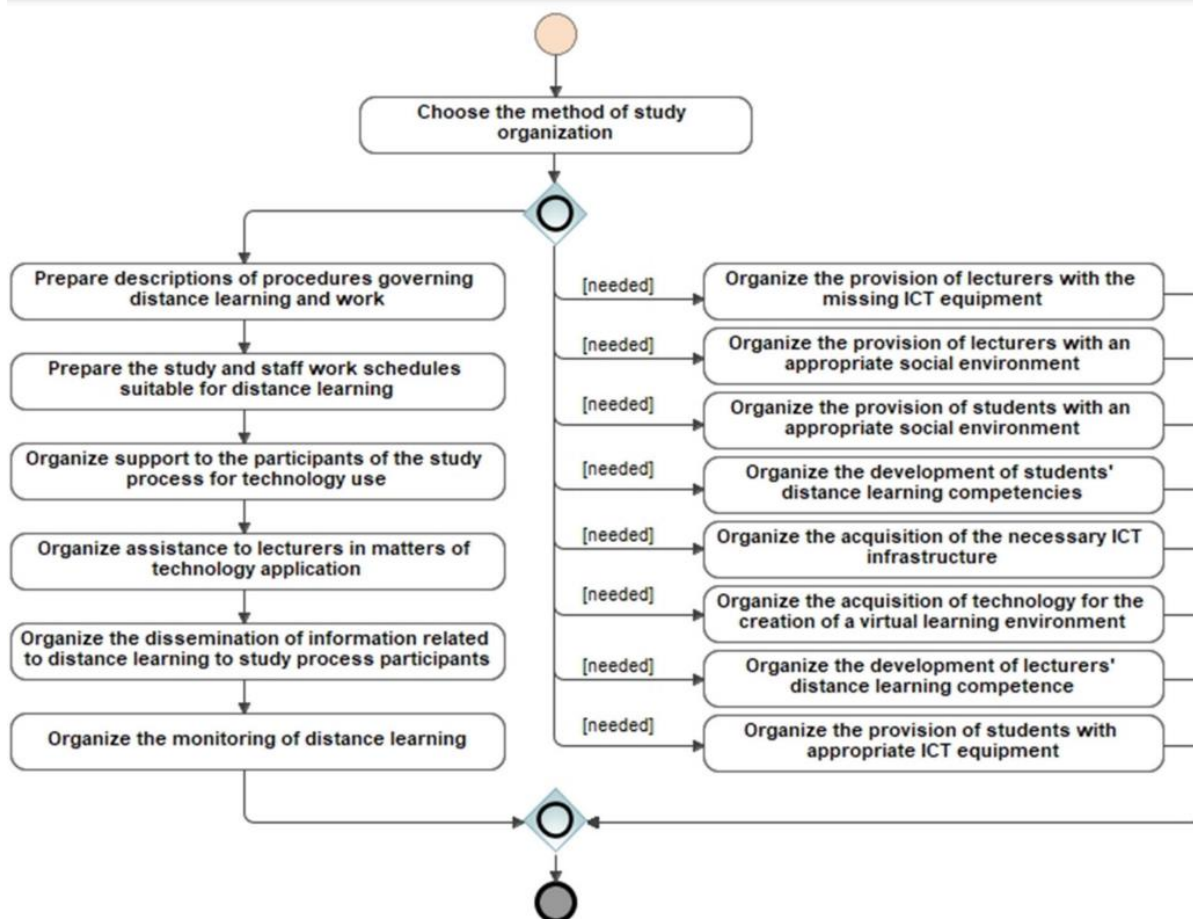
- 1) Działalność zawodowa: wykorzystanie technologii cyfrowych do komunikacji, współpracy i rozwoju zawodowego;
- 2) Zasoby cyfrowe: wyszukiwanie informacji, tworzenie i udostępnianie zasobów cyfrowych;
- 3) Nauczanie i uczenie się: zarządzanie i wykorzystanie technologii cyfrowych w nauczaniu i uczeniu się;
- 4) Ocena: wykorzystanie technologii cyfrowych i strategii oceny;
- 5) Wzmocnienie pozycji uczniów: wykorzystanie technologii cyfrowych do promowania zaangażowania, personalizacji i aktywnego uczestnictwa uczniów;
- 6) Poprawa kompetencji cyfrowych uczniów: umożliwienie uczniom kreatywnego i odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych w celu gromadzenia informacji, komunikowania się, tworzenia treści i rozwiązywania problemów.

Określenie poziomu kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie korzystania z odpowiedniego oprogramowania, systemów i wirtualnych platform edukacyjnych przyczynia się do podjęcia odpowiedniej decyzji w sprawie wykorzystania do nauczania nowych technologii. Po zidentyfikowaniu braków w tym zakresie dyrekcja szkoły powinna ocenić możliwości zorganizowania odpowiednich zajęć i warsztatów szkoleniowych. Należy również ocenić kompetencje cyfrowe uczniów, a wśród nich:

- 1) Umiejętność korzystania z informacji i mediów;
- 2) Komunikację i współpracę w przestrzeni cyfrowej;
- 3) Tworzenie treści cyfrowych;
- 4) Odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych;
- 5) Rozwiązywanie problemów cyfrowych.

W zakresie organizacji kształcenia na odległość administracja szkoły powinna również opracować odpowiednie procedury, które powinny zawierać m.in.:

- 1) Harmonogram zajęć lekcyjnych;
- 2) Zapewnienie pomocy w nauce uczniom za specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- 3) Zapewnienie współpracy z uczniami i ich rodzicami;
- 4) Przystosowanie procesu kształcenia do nauczania online.

Model przygotowania do kształcenia na odległość i pracy zdalnej [1].

Administracja szkoły powinna systematycznie przekazywać nauczycielom i uczniom informacje na temat:

1. Procedur organizacji nauczania na odległość;
2. Planów lekcji wskazujących na formy prowadzenia zajęć (zdalnie i/lub w klasie);
3. Danych kontaktowych osób zobligowanych do udzielania wsparcia;

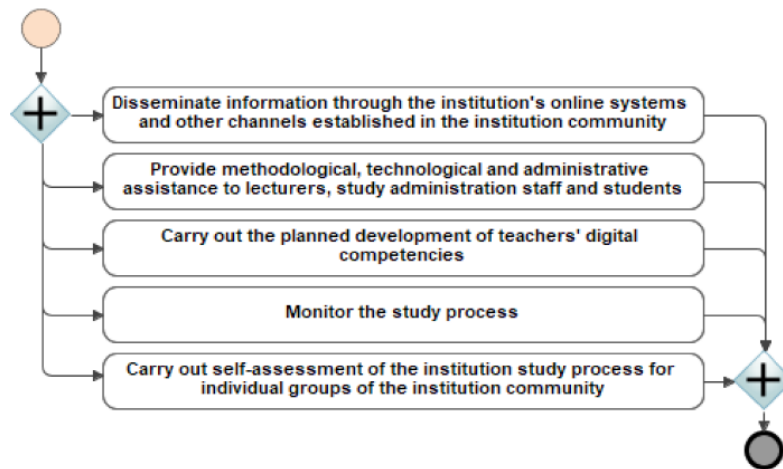
4. Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Uczniowie powinni być również informowani (za pośrednictwem poczty elektronicznej, wiadomości na stronie internetowej instytucji lub w inny uzgodniony sposób) o ważnych wydarzeniach i decyzjach dotyczących organizacji procesu nauczania na odległość. Administracja szkolna musi stale oceniać przebieg procesu kształcenia na odległość. Identyfikacja problemów i trudności poprawi jakość nauczania na odległość.

3.2. Wsparcie uczniów w nauce na odległość

Rozpoczynając naukę na odległość i pracę zdalną, szkoła powinna zapewnić:

- 1) Terminowe publikowanie informacji związanych z nauką na odległość i pracą zdalną w systemach internetowych instytucji, VLE i innych kanałach ustanowionych w danej instytucji;
- 2) Niezbędną pomoc metodyczną, technologiczną i administracyjną nauczycielom, uczniom i pozostałym pracownikom szkoły;
- 3) Poprawę kompetencji cyfrowych nauczycieli i uczniów;
- 4) Ciągły monitoring procesu uczenia się;
- 5) Ocenę procesu nauczania.

Model procesu kształcenia na odległość i pracy zdalnej.

Aby wspierać uczniów, nauczyciele powinni [3]:

1. Pomóc uczniom opracować nowe strategie uczenia się dostosowane do kształcenia zdalnego.
2. Pomóc w organizacji czasu.
3. Pomóc swoim uczniom w tworzeniu planu pracy, uwzględniając ich indywidualne możliwości.

Możliwe strategie, jakie nauczyciele mogą przedstawić swoim uczniom w celu lepszej organizacji czasu pracy:

- 1) Planowanie godzin pracy i przerwy.
- 2) Korzystanie z minutnika przy wykonywaniu mniejszych zadań.

- 3) Korzystanie z aplikacji, które pomagają się skupić.
- 4) Wyznaczanie celu np.: napisanie jednego akapitu przed zrobieniem przerwy.
- 5) Tworzenie list kontrolnych.
- 6) Rozwiązywanie zadań w kolejności od najtrudniejszych lub najłatwiejszych.
- 7) Schowanie telefonu poza zasięgiem wzroku.
- 8) Znalezienie spokojnego miejsca do nauki.

Nauczyciel powinien przewidywać trudności i bariery, jakie mogą napotkać uczniowie w trakcie nauczania zdalnego. Aby zminimalizować ich częstotliwość należy pamiętać o trzech prostych zasadach:

- 1) Naucz uczniów, jak wyszukiwać i przekazywać niezbędne informacje.
- 2) Upraszczaj polecenia i dawaj jednoznaczne wskazówki.
- 3) Bądź konsekwentny w organizacji swoich lekcji.

W przypadku pracy z uczniami z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi należy upewnić się, czy posiadają odpowiednie narzędzia i potrafią z nich korzystać w celu pełnego uczestniczenia w procesie nauczania (np. czytnik ekranu, program zamieniający tekst na mowę, aplikacje tworzące napisy do filmów wideo).

Każdy nauczyciel powinien pamiętać, że utrzymywanie pozytywnych i stałych kontaktów z uczniami i ich rodzicami jest szczególnie ważne podczas nauczania na odległość. Podczas rozmowy z uczniami należy:

- 1) Upewnić się, że uczniowie rozumieją lekcje.
- 2) Sprawdzić, czy uczniowie mają wszystko czego potrzebują do nauki.
- 3) Pomóc uczniom dobrać odpowiednią strategię uczenia się.
- 4) Poinformować uczniów o wsparciu jakie mogą uzyskać ze strony szkoły.
- 5) Rozpoznać stan psychiczny i emocjonalny uczniów.

Bibliografia

[1] Gudoniene, D., Jusas, V., Butkiene, R., Venčkauskas, A., Burbaite, R., Grigaliūnas, Š., & Andone, D. (2021). Models for Administration to Ensure the Successful Transition to Distance Learning during the Pandemic. *Sustainability*, 13(9), 4751.

[2] Gudoniene, D., Navickiene, V., Dagiene, V., Jasute, E., Butkiene, R., (2021). Pandemic-induced qualitative changes in the process of university studies from the perspective of university authorities. *Sustainability*, 13(17), 9887.

[3] <https://www.common sense.org/education/articles/4-best-practices-for-distance-learning-to-support-students-who-learn-and-think-differently>